

ТЕМИШВАРСКИ ВЕСНИК

Претплатна за Румунију:

1/4 године 60 динара,

1/2 године 120 динара,

за целу годину 240 динара.

Уредништво и администрација

TIMIȘOARA II.

Strada Samuil Micu No. 2.

Година I, број 4.

Гласник и одбовни уредник:
МИЛУТИН МАНОЛОВИЋ

3. децембар, 1933. г.

РАД У НАРОДУ

Ој, јесене дуге ноћи... Али
иду зимске, још дуже. Мирује
земља мајка. Где се пролетос
огумчила птичница, и све до
скоро модри кукуруз, сад се
придијеши и угари или се
лелуја сухо бусене. Земља
прикупља слагу да на пролеће
онет отпочне давати скове
усевима ради исхране људ-
ског рода.

И дух људски у ове дане
воче је да се одмара. Но то
је само толико док тело одах-
не од тешких летњих и јесе-
њих послова, па онда да почне
жегавица да својом храном... Љук-
јесене и зимске вечери најпо-
голjnije је време да се пред-
ном радном народу, који се бави
тешким телесним пољским
радовима даје духовна храна.

Па дела, па ноге виј духов-
ни пастири свештеници и ви-
учитељи просветитељи народ-
ни, спремајте се у помоћ на-
роду сад у ове дуге јесене и
зимске вечери да му храните
дух потребном храном, као
што се он труди да вама
спрема телесне хране.

И народу, с Христовој на-
уки и поморави, и целом чо-
вечанству најбоље се служи-
каје се народ учи и просећу-
је. Просвећени народ чини
мање зла и себи и другоме,
и боље уме да се снађе и у
свом раду и у свакој при-
лици у животу. Пак по ма-
ње народу да дође до потребе
знања да својим пословима
боље уме ради и да се лак-
ше уме довести у свакој сво-
јој тегоби, тај стиче мир и у
својој савести да врши дуж-
ност према ближњем свом, а
и душевна задовољства и ра-
дости што даје помоћ и олак-
шице неукусима у његовој теш-
кој борби за одржавање.

Дакле, на посао позвани, па
посао!

Но настаје питање шта да
се ради и како?

Одговорићемо прво једним
општим упутством: Ућимо у
народ улемашко се у његовој
брзини и старајмо, у његовој не-
вољи и беди на њем нам сам
живот народни казути у чemu
треба да будемо народу у по-
мощи.

Но после овог општега од-
говора првим ћемо и на поје-
динности. За ово појединачно
излагамо дужности за рад у
народу да ћу се послужити
својим богатим искуством које
сам стекао баш у том крају
народа којем пишем ове ре-
дове. Књивом сам у Темиšвару
који први је епархијски школски
референт од априла 1904. до 1.
новембра 1908. год. Трудно
сам се да будем народу од
користи на свакој тачки ње-
гоја национална и просветног
живота. И постинуту су мно-
гатни успеси.

Према ономе што знам о
факторима са средиштима за-
рад у народу ја ћу одмах пре-
ти на организацију и поделе
тога рада.

Прво и прво, сам Темиšвар
мора бити јако средиште
рада за народ, право срце на-
шега народа у Румунији. Поз-
ијајем Темиšваре Србе и
Српцима као мало ко, јер сам
радио с њима много национал-
них послова, па сам уверен да
је тај део нашега народа
чврста основа, на коју се може
зидати лепа, зграда народног
напредка.

Па целу службеног рада на-
ложи се Управа српске епархије.

Ова Управа треба да све
учини да се дижу и оправља-
ју цркве и школе и да се на-
ради уз њих праљубљује. Хоче
народ, хоче. За мојих око пет
година референтовао је отво-
рио је народ у епархији око 25
нових разреда и назадио и
напонико нових школских аграда.

Ми смо тада купили члан-

арину и за Епархијски фонд и
снажили га. Део фонда треба да
ће бити припада Српству у
Румунији и да служи просвети
и напретку тога дела нашега
народа. И даље треба купити
чланове и добровртве томе
понуду. У управу фонда треба
установити просветно књи-
жеvни одсек. Овај да издаје
добра књижевна дела за све
страже живота народног, да
даје награде за рад у народу

и др. Уз Темиšваре у управу
епархијске треба да се бирају
изабрани људи из целог онога
дела нашега народа.

Темиšвар треба да буде
седиште и друштвено народне
акције.

Ту треба да буде седиште
свих главних народних покре-
това. Навешћемо неке од ових,
напомињућу да ће просветни
одсек епархијске управе бити
старателј најглавнијих просвет-
них и књижевних потреба на-
родних.

Да спомињемо као први
народни друштвени орган да
у народу Савез српских зем-
љорадничких задруга у Ру-
мунији има тамошњији
законима. Оне земљорадничке
задруге које сам некад још
(1904—1908) је оснивач и до-
нашао: у Банатској Црној Гори
(4), око Бездана (7), око Сен-
ђурђа (3) и тако даље треба у
колико постоје склупти у Са-
везу даље радији да у сваком
месту буде; а где још нема,
тада основати земљорадничке
задруге. Није прави део народе
да ге се то не изведе.

Савез доброворних жен-
ских задруга у Темиšвару
и из Темиšвара треба тај део
раздвоји од 1904—1908 год.
претседништвом гђе Меланије
Јанковић и потпредседништвом
гђе Лотић, Темиšварска
српска женска задруга прире-
ђивала је забаве првога реда
по лепоту програму и најотме-

нија публика долазила је па
њих. Уверен сам да би та за-
друга и данас могла стати на
чело наших женских задруга
и потпомоћи, да се таке за-
друге оснивају.

Савез српских певачких
дружишта таковер треба да се
оснију у Темиšвару и да по-
ради да се у сваком селу ос-
нијави певачко друштво. За
учитеље и др. треба прире-
ђвати текове за корпоративе.

Сви споменути Савези треба да сачинијавају Општи
српски просветни савез па
да ради и на оснивању чита-
оница, теаџиваџа за најмлаче-
за ученије српског језика на пр.:
Арапу, Мунари, Моноштору,
Кисезу, Фелпаку, Лукарацу и
др. и већеви пар. школе и т. д.

У Југославији Немци имају
такође Савез (Културну), па се
и њиховим примером треба
послужити.

Шиљем овај завет и по-
здав многим најмлађим народним
радницима националним и националним
да прирге народ и позеду га
богатима, лепиши животу и
правом просветном напретку.

Овом циљу служи и „Те-
миšварски Весник“ па и ње-
му шилд мој усред поздав
са жељом да постине што
бољи успех у похватају свом.
Нека води народ напред испо-
нокутим циљевима и успех ће
постигнути у потпуној мери. Он
ће тиме пружити велику по-
могу своме народу, а народ
нека својски помогне и мор-
ално и материјално овај
јавни орган свој.

Љубомир Лотић
некадашњи први школски референт
Темиšварске епархије.

Нов преседник народно
седиште странке Михаље
У поздавајући првим седиштем
су великом интересовањем содржин-
ом извештава озбор народно-седишче
странице у Букрушту, које је имала
задужбу да бира и изабраји преседни-
ка. На предлог Јулија Мануја, део
избор изабрао је једногласно Ми-
халља као преседника странке.

ЗНМСКЕ НОВОСТИ у капутима и хали-
нама за dame. Нај-
већи избор код JASENСKOG
Темиšвар-Фабрика, Пиј. Трајан I.

Шпенерјаска роба је најјед-
тнија код

**Чедомира
Кнечева**
турговски и занатлијаски робе
Темишвар IV.,
улица Генера Јана 38.

Рагаљи

хурчија и стовариши-
те крава

Темишвар II.,
улица Димитров (Славија ул.)
бр. 38 (Д).

Идеална сретства
за нету лица

Зајда крем
помада
санун
пудер

добрају се у апо-
теки "Салватор".
Темишвар, I.
поред кафана Лојда.

Играчке за Божић

можете већ сада набавити.
Посетите без обзира ку-
половаља мој избор. Прода-
ја на велико и мало код
фирме

Јулијус Шварц
Темишвар I., улица Мерик број 2.

Специјална кројачница за
сваковрсне униформе
Шалиначки

и Јанку
Темишвар I.,
улица Јаници 4, поред
Српске прве

Иарађујемо свако
врсте и капе за уни-
форме, патрогасе,
војничке, чак и же-
љевничке, истотако
штиковане значке у
злату и сребру. Ве-
лико слагалиште у
приборима за уни-
форме и т. д.

Због приспеле сезоне про-
дајем препуно стовариште
женских капута

појако сниженим ценама.
Уверите се без обавезе ку-
повања, код фирме

Радо

Темишвар I., Ред кућа кафана „Лојд“.
Ненадмашиво у укусу, какво-
ни и цени!

Мушки кројач за
господу и свештеннике

Љубомир

Бесуль

Театар и позориште
Град. Влади-
чански двор.

Велико стваралачко сопствене
израде у коферијама и козљој
изради галантеријској робији
по још иначуманој цени код фирмe

Клајн Јене

Темишвар, I., Пијацица
Борџа бр. 6

Највећа радиња у Банату гото-
вих одела за мушки, одраслу
у малу цену

Артур Кинч

Темишвар-Фабрика

J. ВАЛТРИХ
ТЕМИШВАР-Фабрика
Пијацица Трајан бр. 1.

Електрична трајна
ондулација, бојади-
сане косе, модерна
косметика.

Израђујемо сваке врсте
серсаме и хамове, а
најочито стваралачке ник-
ловане по најновијим
ценама, најнујијим
примам.

Милан

Јорговић

сарач и седлар

Темишвар I.,
ул. Еужен де Савоја

Препоручује своје
богато снабдевено
стовариште у ло-
вачким пушкама,

Трећа електрична ополажаја
(треје 6-8 месеци), фарбанске
косе, гвоздено инкувирање, ма-
никур, бријање и
шишавање обавља

Паја Тодоров

Фризер
Темишвар-Град, улица Алба
Лујија (Макрији бр.).

Ципеле најједије и
најјефтиније,
купујујете код фирмe

Фридман

Темишвар-Град
Лефер, прекупота
„Лојд“.

Душан Турински

брavar и водоводни
инсталатер

Темишвар-Град
В. Александри број 10,
старији дом.

Фрања Тейнор & Комп.
оптичар

Најбоља роба из челика,
брјања, макаса, машине
за шиваше косе и бра-
де и вештачко оптерење

Темишвар-Град
Пијацица Трајан бр. 1 Телефон 561

За три дана до-
бјете лепо и
свеже лице упо-
требом

„МИА“ крема
Апотека: др.
КОВАЧА,
Темишвар, II.,
улица Димитров (Гав-
ија) бр. 33-35.

Лепе добре
шешире

као и конфете, драгљеве, кравате,
чарапе и све мешове помоћи апотек-
аје најбоља и у највећим избору
код фирмe:

насл. Густава Новака
Темишвар-Јосифово
улица Јован бр. 20.

Мушки кројач
за господу

ГУЦУ

ТЕМИШВАР I.,
улица Југуртена (у срп-
ском дому)

Сам банатски економији најав-
љају кућење у полопривредне
справе у гвожђари

Ferrum

Темишвар-Град, у
кући Црквене општ.

Много ћете уштедети ако па-
звате
чарапе,
рукавице,
мајице,
вунцу,
чипке и гала-
теријску робу
код фирмe

М. ХЕН

„Краљ чарапа“
ТЕМИШВАР
IV., Кончутова улица, број 25.
(на јијаци).

Душан Лазић

трговина оружја
Темишвар-Град
Емилијански број 5

Препоручује своје
богато снабдевено
стовариште у ло-
вачким пушкама,

флоберима, пишто-
љима, реолоперима,

патронима и ло-
вачким прибором.

Л. ТУРИ

Темишвар,
I. ул. Мерик 8.

Стовариште инозем-
них фабрика

тканина за намештај, завеса,
чилима и пок-
ривача